

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Klon

Protokolant: starszy protokolant sądowy Magdalena Kubańska

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2018 roku w Rybniku

sprawy z powództwa T. T., H. T.

przeciwko (...) S.A. w J.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego (...) S.A w J. solidarnie na rzecz powodów H. T. i T. T. 492 909 złotych (czterysta dziewięćdziesiąt dwa tysiące dziewięćset dziewięć złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:
 - a) od kwoty 462 806 złotych (czterysta sześćdziesiąt dwa tysiące osiemset sześć złotych) od dnia 9 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty,
 - b) od kwoty 30 103 złote (trzydzieści tysięcy sto trzy złote) od dnia 22 września 2017 roku do dnia zapłaty,
- 2) umarza postępowanie w zakresie cofniętego powództwa;
- 3) zasądza od pozwanego solidarnie na rzecz powodów 10 800 złotych (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
- 4) nakazuje pozwanemu (...) S.A. w J. zapłacić na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Gliwicach:
 - a) 24 646 złotych (dwadzieścia cztery tysiące sześćset czterdzieści sześć złotych) tytułem opłaty od zasądzzonego roszczenia,
 - b) 1912,31 złotych (tysiąc dziewięćset dwanaście złotych 31/100) tytułem zwrotu wydatków sądowych.

UZASADNIENIE

W ostatecznym swym stanowisku powodowie H. T. i T. T. żądali od pozwanego (...) S.A w J. zasądzenia solidarnie na ich rzecz kwoty 492 909 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, co do kwoty 462 806 złotych od dnia następnego po dniu doręczenia odpisu pozwu, czyli od dnia 9 grudnia 2016 roku oraz od kwoty 30 103 złote od dnia 22 września 2017 roku do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie, ponad tę kwotę, wycofali powództwo i rzekli się roszczenia.

W motywach pozwu i późniejszego stanowiska stwierdzili, że pozwany – w wyniku prowadzonej działalności górniczej – doprowadził do tego rodzaju szkód na ich nieruchomości a konkretnie w:

- budynku mieszkalnym, częściowo podpiwniczonym,

- budynku gospodarczym,
- ogrodzeniu,
- studni,
- murku oporowym,
- opasce,

że szkody te wymagają wypłaty jednorazowego odszkodowania, a to na podstawie nowej ustawy prawo geologiczne i górnicze – art. 144, 145 i 151 tejże ustawy.

W końcowym swym stanowisku pozwany (...) S.A w J. nie negowała roszczenia głównego powodów a stwierdziła, że spór tyczy jedynie kwestii od kiedy pozwana jest zobowiązana do zapłaty odsetek na rzecz powodów i od jakich kwot.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wysokość odszkodowania za składniki budowlane na nieruchomości w G. przy ul. (...), której właścicielami są powodowie, w bieżącym poziomie cen, z uwzględnieniem podatku od towarów i usług (...), przy zastosowaniu stopnia naturalnego zużycia obiektów, to kwota 492 909 złotych.

Dowód: opinia biegłego A. K. k. 217 – 224 akt sprawy,

Sąd zważył co następuje:

Powództwo powodów o zasądzenia kwoty 492 909 złotych okazało się zasadne. W pozostałym zakresie ponad tę kwotę, z uwagi na wycofanie powództwa przez powodów, ze zrzeczeniem się roszczenia postępowanie zostało umorzone. (art. 355 §1 k.p.c.).

Bezspornym w sprawie było, że:

- powodowie są właścicielami nieruchomości, na której posadowione zostały objekty, które zostały uszkodzone w wyniku działalności zakładu górniczego pozwanego,
- zostało wyczerpane pomiędzy stronami postępowanie ugodowe,
- pozwana winna zapłacić powodom za wyrządzone szkody jednorazowe odszkodowanie w wysokości 492 909 złotych.

Sporne było, od kiedy powodom należą się odsetki ustawowe za opóźnienie z tytułu zwłoki w spełnieniu świadczenia przez pozwanego?

Zanim zostanie rozważona sporna okoliczność koniecznym jest ustalenie, czy do rozstrzygnięcia sporu należało stosować przepisy nowego prawa geologicznego i górniczego – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz.U.2011.163.981) czy też ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2005.228.1947 j.t)?

Stosownie do treści art. 226 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawa z dnia 4 lutego 1994 roku utraciła moc, z tym że w oparciu o treść art. 222 nowego prawa geologicznego i górniczego do postępowań wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się dotychczasowe przepisy. Na pewno nowa ustawa prawo geologiczne i górnicze weszła w życie od 1 stycznia 2012 roku. Natomiast problem ten był już przedmiotem rozpoznania przez Sąd Najwyższy, który w uchwale z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie III CZP 75/13 orzekł, iż do spraw o naprawienie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, w którym zdarzenie wywołujące szkodę, jak i jej powstanie, miały miejsce przed dniem 1 stycznia 2012 roku stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku Prawo geologiczne i górnicze (jedn. Tekst: Dz.U.z 2005 r Nr 228, poz. 1947 z późniejszymi zmianami) Z treści pozwu, przedstawionego dokumentu, dotyczącego

ogłędzin na nieruchomości powodów oraz z opinii biegłego A. K. — wynika, że szkody w obiektach wymienionych w pozwie, powstały już po wejściu w życie nowej ustawy prawo geologiczne – górnicze, zwanej dalej n.p.g.g.

Zgodnie z treścią art. 145 n.p.g.g., jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawienia szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2 stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. Odpowiedzialność za szkody górnicze ma charakter odpowiedzialności deliktowej, a zatem zastosowanie do niej znajdzie między innymi art. 435 § 1 k.c., w myśl którego prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Zgodnie z art. 363 § 1 zdanie pierwsze k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2015 roku – ACa 1059/14, LEX nr 1682865).

Powodowie wybrali sposób naprawy szkód poprzez wypłatę przez pozwanego jednorazowego odszkodowania. Odszkodowanie to wyliczył biegły A. K. na kwotę 492 909 złotych. Zarówno powodowie, jak i pozwany nie negowali ani treści opinii biegłego ani wyliczonej wartości odszkodowania, które odzwierciedla wartość obiektów budowlanych na nieruchomości powodów, pomniejszone o stawkę ich naturalnego zużycia oraz powiększone o stawkę podatku VAT. W ocenie sądu biegły A. K. prawidłowo wyliczył wartość szkód na nieruchomości powodów i w jego opinii sąd nie dopatrył się błędów logicznych i matematycznych. Stąd sąd uznał, że powodom należy się wypłata jednorazowego odszkodowania w kwocie 492 909 złotych. Stąd została zasądzona taka kwota w punkcie 1 wyroku.

W pozwie powodowie dochodzili od pozwanego zapłaty kwoty 462 806 złotych, zatem już z momentem doręczenia pozwanemu odpisu pozwu pozwany wiedział o wysokości roszczenia powodów. Stąd w ocenie sądu, pozwany jest w zwłoce z zapłatą kwoty 462 806 złotych wobec powodów od dnia następnego po dniu doręczenia mu odpisu pozwu, stąd sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 462 806 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pozwu. Znajduje to uzasadnienie w treści art. 481§1 k.c.

W tym miejscu koniecznym jest uwaga, że sądowi znane jest orzeczenie że „w wypadku szkód górniczych zasądzenie odsetek ustawowych od daty wyrokowania jest prawidłowe.” (SA w K. z dnia 12 lutego 2016 roku) W ocenie sądu, dotyczyło ono zagadnienia odsetkowego dotyczącego jednorazowego odszkodowania wedle dawnego .p.g.i.g. W sytuacji nowego uregulowania prawa do wyboru rodzaju odszkodowania, określenie kwoty odszkodowania, w taki sposób jaki odzwierciedla jego wartość, powoduje że pozwany znajduje się w zwłoce od momentu wezwania go do spełnienia świadczenia (art. 455 k.c. i 476 k.c.) W przypadku powodów takie wezwanie o spełnienia świadczenia, co do kwoty 462 806 złotych, miało miejsce poprzez doręczenie pozwanemu odpisu pozwu. Stąd odsetki od dnia następnego po dniu doręczenia odpisu pozwu, co do tej kwoty.

Co do kwoty ponad 462 806 złotych, czyli kwoty 30 103 złote to pozwany został wezwany do jej zapłaty w piśmie procesowym powodów, rozszerzającym powództwo w dniu 21 września 2017 roku. Pozwany nie tylko poprzez wezwanie powodów, co do tej kwoty wiedział już, że winien zapłacić na ich rzecz wyższe odszkodowanie niż kwota 462 806 złotych, bowiem już w marcu 2017 roku dysponował własną opinią sporządzoną przez (...) z której wynikało, że winien zapłacić powodom odszkodowanie w wysokości 467 365,80 złotych i to bez doliczenia do tej kwoty stawki podatku VAT, co przy wyliczeniu wartości odszkodowania poprzez określenie wartości odtworzeniowej substancji budowlanej, pomniejszonej o wartość jej naturalnego zużycia (wobec osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej) jest konieczne. Zatem, co do kwoty 30 103 złote pozwany jest w zwłoce od dnia następnego po dniu kiedy otrzymał pismo, rozszerzające pozew w tej sprawie, czyli od dnia 22 września 2017 roku. Uzasadnienie tego rodzaju orzeczenia, w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie, jest tożsame w treści jak co do zasądzenia kwoty 462 806 złotych.

Trzeba podkreślić, że powodowie praktycznie w całości wygrali proces, bowiem choć wcześniej – kiedy otrzymali opinię pozwanego z (...) – roszczenie określili na kwotę wynikającą z tej opinii, to dopiero opinia A. K. pozwalała

im na konkretne sprecyzowanie roszczenia ponad kwotę dochodzoną pozwem. Zatem brak jest podstaw do uznania, że w jakimkolwiek procencie powodowie ulegli pozwanemu. Stąd rozliczenie kosztów procesu w oparciu o treść art. 98 §1 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. w związku z w związku z §2 pkt.7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z dnia 5 listopada 2015 roku z późniejszymi zmianami – Dz.U. z 2017 r. poz. 1870 i 2400 oraz z 2018 poz. 138) należało zasądzić na ich rzecz solidarnie od pozwanego kwotę 10 800 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Trzeba podkreślić, że sprawa powodów została wniesiona już po zmianie rozporządzenia co do wynagrodzenia radcy prawnego i stąd stosowanie stawek nowych wedle §21 tego rozporządzenia, które weszło w życie od dnia 27 października 2016 roku (pozew został złożony w dniu 4 listopada 2016 roku).

Natomiast w oparciu o treść przepisu art. 113 ustęp 1 w związku z art. 13 i 96 ustęp 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2006 Nr 126, poz. 876 z późniejszymi zmianami) sąd nakazał stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Gliwicach kwotę:

- 1912,31 złotych tytułem wydatków sądowych (stanowiącej sumę wynagrodzenia biegłego A. K.) od uiszczenia których powodowie byli zwolnieni,
- oraz kwotę 24 646 złotych tytułem opłaty sądowej.

Sędzia Jarosław Klon